

“ТАСДИҚЛАНГАН”
Суғурталовчи номидан
“MY-INSURANCE” АЖ СК

Бош директори
А.К.Юлдашев

“28.02.2022” 2025 йил

“КЕЛИШИЛГАН”
Наф олувчи номидан
“МИКРОКРЕДИТБАНК” АТБ
Бошқарув раиси ўринбосари в.б.
И.К.Джуманиязов

“28.02.2022” 2025 йил

**ЮРИДИК ШАХСЛАР УЧУН АЖРАТИЛАЁТГАН КРЕДИТНИНГ
ҚАЙТМАСЛИК ХАТАРИНИ СУВУРТАЛАШ
ҚОИДАЛАРИ (14-КЛАСС)**

Ушбу Қоидалар, Ўзбекистон Республикаси Суғурта фаолиятини давлат томонидан тартибга солувчи ваколатли давлат органи томонидан 25.02.2022 йилдаги СФ № 00037-сон лицензия асосида фаолияти юритувчи **“My-Insurance” Суғурта Компанияси Акциядорлик жамияти** (кейинги матнларда **“Суғурталовчи”**) томонидан ишлаб чиқилган бўлиб, Қарз олувчиларнинг (кейинги матнларда **“Суғурта қилдирувчи”**) **“Микрокредитбанк” АТБ** ҳамда унинг филиаллари (кейинги матнларда **“Наф олувчи”**) билан тузган кредит шартномаси асосида **“Юридик шахслар учун ажратилаётган кредитнинг қайтмаслик хатарини суғурталаш”** шартларини белгилайди.

1. ҚОИДА ҚЎЛЛАНИЛАДИГАН АТАМАЛАР

1.1. Ушбу Қоидада фойдаланилган атамалар қуйидаги маъноларга эга:

Кредит шартномаси – Суғурта қилдирувчи (банк) билан Қарз олувчи ўртасида тузилган кредит шартнома (кейинчалик – кредит шартномаси) бўлиб, унга мувофиқ Суғурта қилдирувчи (банк) Қарздорга ушбу Қоида бўйича такдим этиладиган Ариза – сўровномада кўрсатилган, кредит шартномасида назарда тутилган миқдорда ва шартларда пул маблағларини (кредитни) такдим этиш мажбуриятини, Қарз олувчи эса олинган пул маблағларини ўз вақтида қайтариш ва у учун фоизлар тўлаш мажбуриятини юклаш юзасидан тузилган шартнома.

Суғурта полиси – Суғурталовчи томонидан Суғурта қилдирувчига суғурта мукофоти/суғурта бадалининг тўлиқ тўлангандан кейин бериладиган ва Суғурталовчининг мазкур Қоида бўйича мажбуриятлари кучга кирганлигини тасдиқловчи ҳужжат.

Суғурта ҳодисаси – суғурта муддатида юзага келган, Қарздорнинг кредит шартномаси бўйича зиммасига олган мажбуриятларнинг бажарилмаганлиги ва кредит қарздорлигини кредит шартномасида белгиланган шартлар ва муддатларда тўлай олмаганлигини англатади.

Суғурта қопламаси (товони) – суғурта ҳодисаси содир бўлганда, кредитнинг суғурта билан таъминланган қисмини суғурта полисида белгиланган суғурта суммаси чегарасида Суғурталовчи томонидан Суғурта қилдирувчига тўланадиган пул маблағлари ҳисобланади.

Суғурта мукофоти (суғурта бадали) – ушбу Қоида билан келишилган тартиб ва муддатларда *Қарздор/суғурта қилдирувчи томонидан* Суғурталовчига суғурта учун тўлаши шарт бўлган тўлов тушунилади.

Суғурта қилдирувчининг зиён кўриш эҳтимоли – кредит шартномаси билан бевосита боғлиқ бўлган, кредитнинг тўлиқ муддати тугагунга қадар суғурта ҳодисасига олиб келиши мумкин бўлган ҳар қандай шарт-шароит ҳисобланади (Қарздорнинг кредитни тўлашга қобилиятсизлиги, кредит қарздорлигини кредит шартномасида белгиланган тартибда ва муддатларда тўлай олмаслиги, молиявий ҳолатининг ёмонлашиши ва ҳ.к.).

2. ҚОИДА ПРЕДМЕТИ ВА ОБЪЕКТИ

2.1. Ушбу Қоида предмети бўлиб, Мазкур Қоида кредит шартномаси бўйича кредитнинг гаров ёки бошқа таъминот билан таъминланмаган қисмини суғурталаш ҳисобланади.

2.2. Суғурта объекти бўлиб, кредитнинг гаров ёки бошқа таъминот билан таъминланмаган қисмини ва унга ҳисобланган фоизларни сўндириш бўйича Қарздор мажбуриятларини бажармаслиги ёки лозим даражада бажармаслиги натижасида Суғурта қилдирувчининг кредит ва унга ҳисобланган фоизларини қайтмаганлик билан боғлиқ мулкый манфаатлари ҳисобланади.

2.3. Мазкур Қоидага мувофиқ Суғурта қилдирувчи ва Қарз оловчи Суғурталовчига тақдим этилган ҳужжатлар ва Ариза-сўровномадаги ва ҳар қандай иловалардаги маълумотлар Ушбу Қоиданинг ажралмас қисми эканлигини, шунингдек ишончли ва ҳақиқатга тўғри келувчи маълумотларга эга эканлигини тасдиқлайдилар.

2.4. Кредит шартномасига асосан таъминот сифатида гаровга олинган мол-мулклар ва бошқа таъминот турлари миқдорини инобатга олган ҳолда, Суғурта қилдирувчи Мазкур Қоидаси ҳамда берилган суғурта полиси шартлари ва муддатлари доирасида қарздорлиқнинг суғурталанган/сўндирилмаган қисмини Суғурталовчидан талаб қилади.

3. СУҒУРТА ҲОДИСАЛАРИ

3.1. Суғурта ҳодисаси бўлиб, суғурта муддатида юзага келган, Қарздорнинг кредит шартномаси бўйича зиммасига олган мажбуриятларининг бажарилмаганлиги ёки лозим даражада бажарилмаганлиги ҳамда кредит қарздорлиги (кредит бўйича асосий қарз ва фоизларни)ни кредит шартномасида белгиланган шартлар ва муддатларда қуйидаги ҳоллардан бири юз бериши сабабли тўлай олмаганлиги ҳисобланади:

а) Кредит шартномасининг тўлов графигида белгиланган Қарздорнинг кредитни сўндириш билан боғлиқ мажбуриятларини узлуксиз 60 (олтмиш) кун мобайнида бажармаганлиги натижасида кредит ва/ёки фоиз қарздорлиги юзага келиши;

б) Кредит шартномасининг тўлов графигида белгиланган Қарздорнинг кредитни сўндириш билан боғлиқ мажбуриятлари узлуксиз 90 (тўқсон) кун мобайнида бажармаганлиги натижасида кредит ва/ёки фоиз қарздорлиги юзага келиши. Бунда ушбу суғурта ҳодисаси юзасидан суғурталовчига мурожаат қилингунга қадар, 3.1-модданинг "а" бандида назарда тутилган

асосларда камида 2 (икки) марта суғурта ҳодисаси вужудга келган бўлиши талаб этилади.

в) Қарздорнинг Ўзбекистон Республикаси қонунчилигида белгиланган тартибда Суд қарори билан банкрот деб топилиши натижасида кредит ва/ёки фоиз қарздорлиги юзага келиши.

4. СУҒУРТА СУММАСИ ВА СУҒУРТА МУКОФОТИ

4.1. Ушбу Қоида бўйича суғурта суммаси ва суғурта мукофоти Мазкур Қоида бўйича берилган Полисда кўрсатилади.

4.2. Суғурта мукофоти Ушбу Қоида асосида берилган Ариза – сўровнама имзоланган кундан бошлаб **5 (беш) иш кунидан** ошмаган муддатда тўлиқ тўланиши шарт.

4.3. Мазкур Қоида бўйича ўзаро ҳисоб-китоблар миллий валютада амалга оширилади.

5. СУҒУРТА ҚОПЛАМАСИ (ТОВОНИ)НИ ТЎЛАШ ТАРТИБИ

5.1. Суғурта қопламаси (товони) Суғурталовчи томонидан Суғурта қилдирувчига Қарздорнинг кредит шартномаси бўйича мажбуриятлари лозим даражада бажарилмаган (*кредит тўлов графиги муддатларида тўловлар амалга оширилмаган*) ҳолларда, кредитнинг гаров ёки бошқа турдаги таъминот билан таъминланмаган қисми миқдорида 5.2 бандда кўрсатилган шартлар асосида тўлаб берилади.

5.2. Ушбу Қоиданинг 3.1-банди

- **“а” қисмида кўрсатилган ҳолатлар юзага келганда:** Кредит шартномасининг тўлов графигига асосан ариза бериш пайтида **вужудга келган қарздорлик, яъни кредит бўйича асосий қарз ва фоизлар** миқдорида тўлаб беради, бунда ариза кўриб чиқилиб суғурта ҳодисаси тан олинса, ўрнатилган тартибда тегишли далолатнома имзоланади;

- **“б” қисмида кўрсатилган ҳолатлар юзага келганда:** Кредит шартномасининг тўлов графигига асосан ариза бериш пайтида **вужудга келган фоиз қарздорлиги ҳамда кредитнинг мавжуд жами асосий қарз миқдоридан** гаровга қўйилган мол-мулкларнинг (кафолат ва кафилликлар инобатга олинмайди) банк томонидан баҳоланган қийматини 10% га арзонлаштирилган ҳолда чегириб тўлиқ тўлаб беради, бунда ариза кўриб чиқилиб суғурта ҳодисаси тан олинса ҳисобланган дастлабки суғурта қопламаси (товони) суммасига далолатнома имзоланадиган кунга қадар ҳисобланган қўшимча кредит фоизи қўшилган ҳолда якуний суғурта қопламаси (товони) қайта ҳисобланади ва ўрнатилган тартибда тегишли далолатнома имзоланади.

- **“в” қисмида кўрсатилган ҳолатлар юзага келганда:** Кредит шартномасининг тўлов графигига асосан ариза бериш пайтида **вужудга келган фоиз қарздорлиги ҳамда кредитнинг мавжуд жами асосий қарз миқдоридан** гаровга қўйилган мол-мулкларнинг (кафолат ва кафилликлар инобатга олинмайди) банк томонидан баҳоланган қийматини 10% га арзонлаштирилган ҳолда чегириб тўлиқ тўлаб беради, бунда ариза кўриб чиқилиб суғурта ҳодисаси тан олинса ҳисобланган дастлабки суғурта қопламаси (товони) суммасига далолатнома имзоланадиган кунга қадар ҳисобланган қўшимча кредит фоизи қўшилган ҳолда якуний суғурта қопламаси

(товони) қайта ҳисобланади ва ўрнатилган тартибда тегишли далолатнома имзоланади.

Юқоридаги “в” қисмида кўрсатилган ҳолатлар юзага келганда, суғурта товони миқдорини аниқлашда Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодексининг 744-моддаси талаблари инобатга олиниши лозим.

5.3. Суғурта қилдирувчи тақдим этган ҳужжатлар асосида Суғурталовчи **15 (ўн беш) календарь кун** ичида Суғурта ҳодисасини тан олиш ёки рад этиш бўйича қарор қабул қилади. Суғурта ҳодисаси тан олинган тақдирда суғурта ҳодисаси тўғрисида далолатнома тузади, унда олинган барча маълумотлар кўрсатилади ва тўланиши лозим бўлган суғурта қопламаси (товони) миқдори белгиланади. Суғурта ҳодисаси тўғрисида далолатнома Суғурта қилдирувчи вакили иштирокида расмийлаштирилади.

5.4. Суғурта қилдирувчига суғурта қопламаси (товони) Суғурта ҳодисаси тўғрисида далолатнома имзолангандан сўнг **5 (беш) календарь кун** ичида амалга оширилади. Суғурта товони тўлови куни бўлиб Суғурталовчининг банк ҳисобварағидан пул маблағлари ўтказилган кун ҳисобланади.

5.5. Суғурталовчи томонидан Суғурта қилдирувчига суғурта қопламаси (товони) тўлови рад этилган тақдирда, у Ушбу Қоида шартларига мувофиқ аризани ва барча тегишли ҳужжатларни тақдим этган кундан бошлаб **15 (ўн беш) кун** ичида рад этиш сабаблари асосланган ёзма билдиришнома йўллайди.

5.6. Суғурта қопламаси (товони) Суғурталовчи томонидан Мазкур Қоиданинг 5.1-5.4-бандларида белгиланган тартибда ихтиёрий равишда Суғурта қилдирувчига тўлаб берилмаган тақдирда, суғурта қопламаси (товони) амалдаги қонунчилик талабларига асосан, тегишли суднинг қарори асосида мажбурий тартибда ундирилади.

5.7. Суғурта қилдирувчи Мазкур Қоида бўйича белгиланган суғурта қопламаси (товони)ни кредит бўйича юзага келган ёки келиши мумкин бўлган кредит билан боғлиқ ҳар қандай қарздорликка (кредит, фоиз) йўналтиришга ҳақли.

5.8. Суғурталовчи томонидан суғурта қопламаси (товон) қоплаб берилганидан кейин, Суғурта қилдирувчи зарарни ўрнини қоплаш учун қўлга киритган ҳар қандай манбалардан олинган пул маблағларини, жумладан қарздор томонидан тўлов графигига кўра тўланиши лозим бўлган қарздорликлар (фоиз ва асосий қарздорлик) Суғурталовчи томонидан суғурта қопламаси тўланганидан кейин ёки бир вақтда амалга оширса, Суғурта қилдирувчи **15 (ўн беш) календарь кун** ичида ушбу тўловларни суғурта қопламаси доирасида Суғурталовчига қайтариб бериши лозим, бунда Суғурта қилдирувчи юқорида келтирилган тўловларни кредитнинг асосий қарзини сўндиришга йўналтирмаслиги керак, аммо суғурта қопламаси доирасидан ортқча тўловлар бундан мустасно.

6. ТОМОНЛАРНИНГ ҲУҚУҚ ВА МАЖБУРИЯТЛАРИ

6.1. Суғурта қилдирувчининг ҳуқуқлари:

6.1.1. Мазкур Қоида амалда бўлган муддат мобайнида суғурта масалалари юзасидан бепул маслаҳатлар олиш;

6.1.2. Ушбу Қоида бўйича берилган суғурта полиси амалда бўлган муддат мобайнида Суғурталовчига суғурта полисини муддатидан олдин бекор қилиш ҳақида мурожаат этиш;

6.1.3. Мазкур Қоида бўйича берилган суғурта полисида белгиланган суғурта қопламаси (товони)ни кредит бўйича юзага келган ёки келиши мумкин бўлган

кредит билан боғлиқ ҳар қандай қарздорликка (кредит ва унга ҳисобланган фоизлар) йўналтириш.

6.2. Суғурта қилдирувчининг мажбуриятлари:

6.2.1. Суғурта ҳодисаси содир бўлишини олдини олиш учун барча чораларни кўриш;

6.2.2. Суғурталовчининг сўровига кўра, кредит шартномаси/бизнес режа/ТИА лойиҳасини, кредит шартномасига тааллуқли бошқа ҳужжатларни амалга ошириш/ ижросини мониторинг қилиш, шунингдек суғурта ҳодисаси содир бўлганлиги ва тафсилотларини аниқлаш учун зарур маълумотлар ёки ахборотларни тақдим этиш.

6.3. Қарз олувчининг ҳуқуқлари:

6.3.1. Мавжуд бўлган ҳолларда Суғурталовчида гаровга қўйилган мол-мулкни Кредит шартномаси амал қилиши муддатига алоҳида тўлов эвазига суғурталаш;

6.3.2. Ушбу Қоида бўйича берилган суғурта полиси амалда бўлган муддат мобайнида суғурта масалалари юзасидан бепул маслаҳатлар олиш.

6.4. Қарз олувчининг мажбуриятлари:

6.4.1. Суғурталовчига Ушбу Қоидада келишилган тартиб ва муддатларда суғурта мукофотини тўлаш;

6.4.2. Банкдан олинган кредитдан кредит шартномаси/бизнес режа/ТИА/ тааллуқли бошқа ҳужжатларда кўрсатилган мақсадларда фойдаланиш;

6.4.3. Суғурталовчига Мазкур Қоида бўйича суғурта полиси олинаётганда хабар қилинган шарт-шароитлардаги ўзига маълум муҳим ўзгаришлар ҳақида ёзма хабардор қилиш:

а) кредит шартномаси/бизнес режа/ТИАга тааллуқли бошқа ҳужжатларда кўрсатилган лойиҳа ижросининг муддатлари ўзгариши ёки бузилиши;

б) ҳисобот чораги мобайнида Қарз олувчининг фойдаси камайиши;

в) кредит шартномасига мувофиқ молиялаштириш шартларининг ўзгариши;

г) давлат идоралари томонидан Қарз олувчига нисбатан молийвий жазо (санкция) чоралари қўлланилиши;

д) Қарз олувчининг қайта ташкил этилиши ёки тугатилиши билан боғлиқ маълумотлар ва ҳ.к.

6.4.4. Суғурталовчининг сўровига кўра, кредит шартномаси/бизнес режа/ТИА лойиҳасини, кредит шартномасига тааллуқли бошқа ҳужжатларни амалга ошириш/ижросини мониторинг қилиш, шунингдек, суғурта ҳодисаси содир бўлганлиги ва тафсилотларини аниқлаш учун зарур маълумотлар ёки ахборотларни тақдим этиш;

6.4.5. Суғурталовчига суброгация ва регресс тартибида ўтган талаб қилиш ҳуқуқини амалга ошириш учун зарур барча ҳужжатлар ва далилларни тақдим этиш ва барча маълумотлардан Суғурталовчини хабардор қилиш;

6.4.6. Қарздорга нисбатан унинг тўловга қобилиятсизлиги тўғрисида суд жараёни бошланса, Суғурталовчини ишда учинчи шахс сифатида иштирок этишга таклиф этиш.

6.5. Суғурталовчининг ҳуқуқлари:

6.5.1. Мазкур Қоида бўйича берилган суғурта полиси амалда бўлган муддат мобайнида Суғурта қилдирувчи билан биргаликда кредитни мониторинг қилишда иштирок этиш, ҳужжатлар ва Қарз олувчининг ҳўжалик фаолиятининг ҳақиқий

ҳолатини текшириш ва кредит шартномасида назарда тутилган мажбуриятлар ва кредит таъминотида оид тузилган битимларга тегишли маълумотларни олиш;

6.5.2. Суғурта қалтислиги ошишига олиб келган ҳолатлар юзага келганда, Мазкур Қоида шартларини ўзгартириш киритиш бўйича таклиф бериш ёки қалтислик ошишига мос равишда қўшимча суғурта мукофоти тўланишини тегишли тарафдан талаб қилиш.

6.5.3. Регресс тартибида суғурта суммаси (ундирилганда) ундириш белгиланганда, Қарздорнинг ҳисоб варағидан акцептсиз тартибида пул маблағлари ундириб олинади

6.6. Суғурталовчининг мажбуриятлари:

6.6.1. Суғурта қилдирувчи/Қарз олувчига суғурта масалалари юзасидан маслаҳатлар бериш;

6.6.2. Суғурта полисини ушбу Қоидада белгиланган муддат ва тартибда бериш;

6.6.3. Суғурта ҳодисаси содир бўлганда Суғурта қилдирувчига Ушбу Қоида бўйича берилган суғурта полисида белгиланган тартиб ва миқдорда суғурта қопламаси (товони)ни тўлаш;

6.6.4. Суғурта қилдирувчи/Қарз олувчи ва унинг мулкӣ ҳолати тўғрисидаги маълумотларни ошкор қилмаслиги, Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари билан назарда тутилган ҳолатлар бундан мустасно.

7. ИСТИСНОЛАР

7.1. Қуйидагилар суғурта ҳодисаси деб тан олинмайди ва суғурта қопламаси (товони) тўланмайди:

а) ядровий портлаш, радиация ёки радиоактив заҳарланиш; ҳарбий ҳаракатлар, маневрлар ва бошқа ҳарбий тадбирлар.

б) агар Суғурта қилдирувчи/Қарз олувчи суғурта ҳодисаси сабаблари ва тафсилотларини, шунингдек, зарар миқдорини аниқлашда Суғурталовчи иштирок этишига тўсқинлик қилса.

в) агар суғурта ҳодисаси Суғурта қилдирувчининг суғурта ҳодисаси юзага келишига йўналтирилган қасддан қилган ҳаракатлари оқибатида содир бўлса.

г) Кредит миқдорига ҳисобланадиган ҳар қандай пенялар, жарималар, неустойкалар, банк комиссияси;

д) Суғурта қилдирувчи ёки унинг вакиллари томонидан Кредит шартномасини расмийлаштиришда/кредит беришда Ўзбекистон Республикасининг қонун ҳужжатларига риоя қилинмаган ҳолатлар;

е) Суғурта қилдирувчи ва (ёки) Қарздор томонидан ушбу Қоидалар асосида белгиланган миқдор ва муддатда суғурта мукофоти тўланмаган бўлса;

8. СУБРОГАЦИЯ ВА РЕГРЕСС

8.1. Суғурта қопламаси (товони)ни тўлаган Суғурталовчига тўланган маблағлар чегарасида Суғурта қилдирувчининг Ушбу Қоидага мувофиқ қопланган зиён этишида айбдор шахсдан талаб қилиш ҳуқуқи ўтади. Суғурта қилдирувчи Суғурталовчига ўтган талаб қилиш ҳуқуқини амалга ошириш учун зарур бўлган барча ҳужжатлар ва далилларни ҳамда маълумотларни тақдим этиши шарт (агар кредит қарздорлиги тўлиқ сўндирилмаган бўлса, гаровга қўйилган мол-мулк бундан мустасно).

8.2. Агар суғурта қопламаси (товони) тўланадиган кунда Қарз олувчи тўловга қобилиятсиз (ёки банкрот) деб тан олинган бўлса, Суғурталовчининг суброгация

хукуки бўйича талаблари Ўзбекистон Республикасининг “Тўловга қобилиятсизлик тўғрисида”ги қонунига мувофиқ Суғурталовчини кредиторлар реестрига киритиш орқали қондирилади.

8.3. Суғурта ҳодисаси юз бергандан сўнг Суғурталовчи суғурта қопламаси (товони)ни тўлаш учун кредитнинг суғурталанмаган қисми бўйича гаровга қўйилган мол-мулкнинг реализация қилинишини ёки бошқа таъминот (кафиллик, кафолат ва ҳ.к.)нинг ундирилишини кутмайди ҳамда суғурта қопламаси (товони) ёрдамида қарздорликни қоплаш кредит таъминотининг бошқа турлари билан бир вақтда ушбу Қоиданинг 5.2 банди шартларига риоя қилган ҳолда амалга оширилади.

8.4. Кредитнинг суғурталанмаган, яъни гаров билан таъминланган қисми юзасидан гаровга қўйилган мол-мулк реализация қилиниб, кредит бўйича Суғурта қилдирувчига етказилган зарар тўлиқ қопланганидан ортиб қолган пул маблағлари тўланган суғурта қопламаси (товони)ни қисман ёки тўлиқ қоплаш учун Суғурталовчига талаб қилиш ҳукуки ўтади.

9. ФОРС-МАЖОР ҲОЛАТЛАРИ

9.1. Агар Мазкур Қоида имзолангандан ва у бўйича суғурта полислари тақдим қилингандан сўнг, тарафларнинг эрки ва истагига боғлиқ бўлмаган ҳамда олдиндан кўра билиш ёки олдини олиб бўлмайдиган, фавқулодда вазиятлар оқибатидаги енгиб бўлмас куч туфайли тарафлар Ушбу Қоида ва у бўйича тақдим қилинган суғурта полислари бўйича олган мажбуриятларини қисман ёки тўлиқ бажара олмасалар (форс-мажор), бунинг учун улар жавобгар бўлмайдилар.

10. ТОМОНЛАРНИНГ ЖАВОБГАРЛИГИ

10.1. Суғурталовчи Мазкур Қоида ва у бўйича тақдим қилинган суғурта полислари бўйича ўз зиммасига олган мажбуриятлар билан Қарз олувчи билан бирга кредитнинг суғурта қилинган қисми бўйича суғурта суммаси миқдорида Суғурта қилдирувчи олдида қонунчиликда белгиланган тартибда жавобгар бўлади.

10.2. Суғурталовчига тегишли пул маблағларини тўлаш муддатларига амал қилинмаган тақдирда, Суғурталовчининг талабига кўра, Суғурта қилдирувчи ва (ёки) Қарз олувчи ҳар бир кечиктирилган кун учун қарзнинг 0,1 (ноль бутун ўндан бир) фоизи миқдорида, лекин тўланиши лозим бўлган маблағнинг 10 (ўн) фоизидан ошмаган миқдорда пеня тўлайди.

10.3. Суғурта қопламаси (товони) тўлови муддатларига амал қилинмаган тақдирда, Суғурталовчи, Суғурта қилдирувчининг талабига мувофиқ ҳар бир кечиктирилган кун учун қарз миқдорининг 0,1 (ноль бутун ўндан бир) фоизи миқдорида, лекин тўланиши лозим бўлган маблағнинг 10 (ўн) фоизидан ошмаган миқдорда пеня тўлайди.

11. ҚОИДА ВА УНГА АСОСАН БЕРИЛГАН СУҒУРТА ПОЛИСЛАРИНИНГ БЕКОР БЎЛИШ ТАРТИБИ ВА АМАЛ ҚИЛИШ МУДДАТИ

11.1. Ушбу Қоида ва унга асосан бериладиган суғурта полислари суғурта мукофоти тўланган пайдан бошлаб кучга киради ва Томонлар суғурта полиси бўйича ўз зиммаларига олган барча мажбуриятларни тўлиқ бажаргунгача амалда бўлади.

11.2. Ушбу Қоида имзоланган кундан бошлаб у бўйича берилган суғурта полислари кучга киргандан кейин содир бўлган суғурта ҳодисаларига нисбатан қўлланилади.

11.3. Суғурта полиси суғурта мукофоти тўлиқ ҳажмда тўланган кундан бошлаб 1 (бир) иш куни ичида берилади.

11.4. Суғурта қилдирувчи Ушбу Қоида ва у бўйича тақдим қилинган суғурта полисларидан исталган пайтда воз кечиши мумкин ва Томонлар воз кечилиши мўлжалланган кундан 30 (ўттиз) кун олдин хабар бериши шарт.

- Суғурта қилдирувчи муддатидан аввал Мазкур Қоида ва у бўйича тақдим қилинган суғурта полисларидан воз кечса, Суғурталовчига тўланган суғурта мукофотидан суғурта муддатининг ўтмаган даври учун суғурта мукофотининг 25% миқдоридagi пул маблағини иш юритиш харажатлари сифатида чегирган ҳолда суғурта мукофоти тўлаган тарафга қайтарилади.

- Суғурталовчи суғурта ҳодисаси бўйича суғурта товонини амалга оширган ва (ёки) суғурта ҳодисаси бўйича мавжуд аризани кўриб чиқиш жараёнида бўлса тўланган суғурта мукофоти қайтариб берилмайди;

- Суғурта мукофотини қайтариш талаби Суғурталовчининг мазкур қоида шартлари бўйича ўз мажбуриятларини бузиши билан бўлса, тўланган суғурта мукофоти тўлиқ қайтарилади.

11.5. Мазкур Қоида ва у бўйича тақдим қилинган суғурта полислари қуйидаги ҳолатларда бекор бўлади:

- Суғурталовчи томонидан Мазкур Қоида ва у бўйича тақдим қилинган суғурта полисларига асосан Суғурта қилдирувчи олдидаги мажбуриятлар тўлиқ ҳажмда бажарилган тақдирда;

- Суғурта қилдирувчи фаолияти тугатилса, Суғурта қилдирувчини қайта ташкил этилганлиги (қўшилиш, сотиб олиниши ва ҳ.к.) муносабати билан Мазкур Қоида алмаштирилиши ҳолатлари бундан мустасно;

- томонларнинг келишувига мувофиқ Ушбу Қоидани бекор қилиш ҳақида қўшимча келишув тузиш орқали;

- суд тартибида;

- Суғурта муддати тугаганда;

- Ўзбекистон Республикасининг қонун ҳужжатларида кўрсатилган бошқа ҳолатларда.

12. КОРРУПЦИЯГА ҚАРШИ ШАРТЛАР

12.1. Тарафлар ушбу Қоида бўйича ўз мажбуриятларини бажараётганда уларнинг ҳар бири ўз фаолиятида коррупцион ҳаракатларни тўлиқ таъқиқлаш ва ҳар қандай шаклда ёрдам (бевосита ёки билвосита), шу жумладан пул маблағлари, қимматбаҳо буюмлар, бошқа мол-мулк ёки мулкый характердаги хизматлар, бошқа мулкый ҳуқуқларни олиш/бериш, муайян масалаларни тезроқ ҳал қилишни таъминлаш, маъмурий ва бошқа тартиб-қоидаларни соддалаштириш., рақобат ва бошқа афзалликларни таъминлашни тўлиқ рад этади. Томонлар ўз фаолиятида амалдаги қонунчилик, шунингдек унинг асосида ишлаб чиқилган коррупцияга қарши курашишга қаратилган сиёсат ва тартиб (агар мавжуд бўлса) талабларига амал қиладилар.

12.2. Тарафлар Ушбу Қоида бўйича ўз мажбуриятларини бажариш чоғида на ўзлари, на ижроия органи, на уларнинг масабдор шахлари ёки ходимлари бирон-бир шахсларга (жумладан, жисмоний шахслар, тижорат ташкилотлари ва давлат мансабдор шахслари) коррупцион тўловларни тақдим этишни таъқиқ қилмаслигини, тақдим этмаслигини, розилик бермаслигини, шунингдек ҳар қандай

шахсдан (тўғридан-тўғри ёки билвосита) ҳар қандай коррупцион тўловларни олишга ёки қабул қилишга рози бўлмасликларини кафолатлайди.

12.3. Мазкур бўлимнинг бирон бир шартлари бузилган тақдирда, тегишли тараф бошқа тарафни бундай бузилиш содир бўлган кундан бошлаб 5 (беш) иш куни ичида ёзма равишда хабардор қилиш мажбуриятини олади. Тараф ёзма хабарномада ушбу бўлимнинг қайси бир қоидалари бузилганлигини тасдиқловчи ишончли фактлар ва материалларни тақдим қилиши шарт.

Ёзма хабарномалар Суғурталовчи ёки Суғурта қилдирувчининг ишонч телефонлари орқали амалга оширилади.

12.4. Ушбу бўлим қоидалари тарафлардан бири томонидан бузилганлиги факти тасдиқланганда ва/ёки бошқа тарафнинг қоидабузарликларни кўриб чиқиш ҳақида хабарнома натижалари юзасидан маълумот тақдим қилмаган тақдирда, бошқа тараф ушбу Қоида шартларини бир тарафлама қисман ёки тўлиқ бекор қилишга ҳақли.

12.5. Мазкур Қоидани коррупцияга қарши шартларга асосланиб бекор қилган тараф, бундай бекор қилиш натижасида етказилган ҳақиқий зарарни талаб қилишга ҳақли. Зарарларни қоплаш тарафлар томонидан ёзма равишда тасдиқланаган далолатномада белгиланган муддат ва миқдорда амалга оширилади.

13. БОШҚА ШАРТЛАР

13.1. Ушбу Қоиданинг шартлари томонларнинг розилиги билан ўзгартирилиши мумкин. Қоидани ўзгартириш тўғрисидаги келишув ёзма шаклда амалга оширилади.

13.2. Мазкур Қоиданинг шартлари ўзгартирилган тақдирда, мажбуриятлар Қоидага ўзгартириш тўғрисидаги ёзма келишувда келишилган санадан бошлаб ўзгарган ҳисобланади.

13.3. Ушбу Қоида бўйича ҳуқуқ ва мажбуриятларни учинчи шахсларга топшириш томонларнинг ёзма розилигисиз амалга оширишига йўл қўйилмайди.

13.4. Томонларнинг юридик манзили ва банк реквизитлари ўзгарган тақдирда, улар бу ҳақда бир-бирини 5 календарь кунидан кечиктирмай хабардор қилиши лозим.

13.5. Ушбу Қоидада келтирилмаган ҳолатлар бўйича томонлар Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик кодекси, “Суғурта фаолияти тўғрисида”ги, “Хўжалик субъектларининг шартномавий-ҳуқуқий базаси тўғрисида”ги қонунлари ва Ўзбекистон Республикасининг амалдаги бошқа қонун ҳужжатларига амал қиладилар.

13.6. Суғурталовчи ва Суғурта қилдирувчи маълумотларни сир сақлаш бўйича жавобгардирлар ва улар Ушбу Қоида, унинг иловалари ва Мазкур Қоида билан боғлиқ бошқа ҳужжатларнинг мазмунини тегишли томоннинг дастлабки ёзма розилигисиз учинчи томонга ошкор қилишлари ман этилади.

13.7. Мазкур Қоидадан келиб чиқувчи барча баҳслар ва келишмовчиликлар музокаралар орқали, келишувга эришилмаган тақдирда эса қонунчиликда белгиланган тартибда судга мурожаат этиш орқали ҳал этилади.

13.8. Ушбу Қоида томонлари, шунингдек ҳар бир томоннинг вакиллари ёки ходимлари Мазкур Қоидага тааллуқли фирма ва конфиденциал ахборотни ҳар бир томоннинг ёзма розилигисиз ошкор қилишлари мумкин эмас.

13.9. Мазкур Қоида 2 нусхада ўзбек тилида имзоланган бўлиб, Суғурталовчи ва Суғурта қилдирувчида бир нусхадан сақланади ва ҳар бири бир хил юридик кучга эга ҳисобланади. Қарздор ушбу Қоида билан суғурта мукофоти тўлашидан олдин

Ариза сўровнома бўйича электрон тарзда танишиб чиқиши ҳамда суғурта полисига эга бўлганда, полисда келтирилган ҳавола орқали сақлаши мумкин.